

Sportas

Už legionierių įžeidimą – net kalėjimo grėsmė

PABUDO. V.Garastas vakar išplatino atsiprašymą už savo žodžius

LKF vadovas V.Garastas tvirtina, kad buvo išprovokuotas įžeisti „Žalgirio“ legionierius iš JAV. E.Semiotas

Zigmas JUREVIČIUS
LR korespondentas
2008-10-29

Rasistiniai pareiškimai apie Kauno „Žalgiriu“ atstovaujančius amerikiečius Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) prezidentui 76 metų Vladiui Garastui gali skaudžiai atsirūgti.

LKF vadovo interviu, šeštadienį išspausdintas viename šalies dienraščių,

sulaukė audringos reakcijos.

Ypač šalies sporto visuomenės atstovus suglumino V.Garasto pareiškimai apie LKL čempionų klubo legionierius.

„Dabar tas negras, kuris žaidžia „Žalgiryje“. Aš jį išvaryčiau iš karto. Žygimantas Janavičius už jį yra geresnis du kartus...“, „Neugdo, kas ten ką ugdo, juodašikniai žaidžia“.

Dienraštyje rašoma, kad tokiomis ir panašiomis frazėmis federacijos prezidentas iškoneveikė Kauno klubo legionierius iš JAV.

Kreipėsi į prokuratūrą

Vakar su V.Garasto žodžiais susipažinę Žmogaus teisių stebėjimo instituto (ŽTSI) atstovai nedvejodami kreipėsi į Generalinę prokuratūrą.

ŽTSI rašte, adresuotame specialiųjų tyrimų skyriaus vyriausiajam prokurorui Rimvydui Valentukevičiui, prašo pradėti ikiteisminį tyrimą LKF prezidento atžvilgiu.

„LKF prezidentas V.Garastas, viešai įvardindamas „Žalgirio“ užsienio žaidėją „negru“ bei kitus – „juodašikniais“, išreiškė savo niekinantį ir rasinę diskriminaciją skatinantį požiūrį į kitos rasės asmenis“, – teigiama kreipimesi.

ŽTSI tyrimų vadovės Jolantos Samuolytės nuomone, tokie krepšinio veikėjo pareiškimai kertasi su Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 170 straipsnio 1 dalimi.

Didžiausia bausmė už tokio pobūdžio Baudžiamojo kodekso pažeidimą – iki dvejų metų nelaisvės.

Iš klaidų nepasimokė

Be kita ko, ŽTSI rašte pažymima, kad V.Garastas dėl savo einamų pareigų yra viešas asmuo, todėl jo pasakyti apibūdinimai kitos rasės asmenų atžvilgiu gali turėti didesnę neigiamą poveikį visuomenei.

Pastarosios aplinkybės privertė suklusti ne vieną žinomą sporto pasaulio asmenybę.

„Jeigu gyventum vienas negyvenamoje saloje, tada gal ir galėtum šnekėti, kas šauna į galvą, bet kai taip kalba oficialus asmuo. Tokio lygio vadovai taip nekalba“, – pikteris buvęs Lietuvos rinktinės treneris Jonas Kazlauskas.

„Aš V.Garastui jau anksčiau sakiau, kad kas leistina jam, kaip asmeniui ar treneriui, visiškai netoleruotina kaip LKF vadovui. Tada jis, atrodo, viską suprato. Dabar vėl...“

Juk jo žodžiai bus vertinami ne kaip V.Garasto – privataus žmogaus, o kaip krepšinio vadovo, kone visos federacijos nuomonė. Tai gali sukelti grandininę reakciją, ir ne tikai Lietuvoje“, – stebėjosi Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas.

Teisinosi pašlijusia sveikata

Pats LKF prezidentas vakar suskubo išplatinti viešą atsiprašymą, kuriame savo emociingas pareiškimus motyvavo prasta sveikata ir nesusivaldymu.

„Pripažįstu, kad mano komentarai buvo netinkami, įžeidūs ir nepateisinami...“

Pasidaviau impulsyvumui, emociiniam išgyvenimams ir šiurkščiais pareiškimais apibūdinau kitos rasės atstovus“, – aiškino V.Garastas.

Kad pateisintų savo žodžius, LKF prezidentas pasitelkė ir kitokių argumentų: „Gali būti, kad neigiamam emociiniam fonui įtakos turėjo ir artėjanti kojų sąnarių operacija ir dėl to atsiradusi įtampa“.

Įžvelgė sąmokslą

Vėliau V.Garastas pareiškė buvęs išprovokuotas.

„Suprantu tik vieną dalyką: ši akcija buvo iš anksto suorganizuota.“

Jam (žurnalistui. – Red.) buvo užsakyta mane išprovokuoti ir šįkart pavyko, – aiškino LKF prezidentas. – Visas šis reikalas yra labai išpūstas. Viskas daroma pagal

užsakymą ir ne bet kieno, o grupės kauniečių“.

LKF prezidentas vakar vėl atkreipė dėmesį į „Žalgirio“ legionierius.

„Dabar teigiama, kad mano pareiškimai sukėlė šoką. Šokas buvo Rygoje, kur Lorenas Woodsas sukėlė incidentą (smogė Rygos ASK žaidėjui. – Red.), bet į tai niekas per daug nesigilino“, – režė V.Garastas.

Kauno komanda tyli

Nors LKF prezidentas įžeidė LKL čempionų legionierius, „Žalgirio“ atstovai kategoriškai atsisakė vertinti incidentą.

„Mes nieko nekomentuosime“, – pareiškė klubo generalinis direktorius Paulius Motiejūnas.

„No comment“, – prieš vakarykštę treniruotę kartojo ir „Žalgirio“ legionieriai.

* * *

Kokius įstatymus pažeidė V.Garastas

* Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnio 4 dalis: laisvė reikšti įsitikinimus ir skleisti informaciją nesuderinama su nusikalstamais veiksmais – tautinės, rasinės, religinės ar socialinės neapykantos, prievartos bei diskriminacijos kurstymu, šmeižtu ir dezinformacija.

* Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 170 straipsnio 1 dalis: tas, kas viešais pareiškimais žodžiu, raštu ar panaudodamas visuomenės informavimo priemonę tyčiojosi, niekino, skatino neapykantą ar kurstė diskriminuoti žmonių grupę ar jai priklausančią asmenį dėl lyties, seksualinės orientacijos, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.